

Издается с 20 декабря 1999 года

# Саран газеті

ЕЖЕНЕДЕЛЬНАЯ ГОРДСКАЯ ГАЗЕТА

9 ноября  
2022 года  
СРЕДА  
№ 89 (1482)



Будьте в курсе городских событий \*Еще больше новостей\*

Читайте нас на сайте [sarangazeti.kz](http://sarangazeti.kz), а также в [Instagram](https://www.instagram.com/sarangazeti/) [Facebook](https://www.facebook.com/sarangazeti/)

20 қараша  
2022

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
ПРЕЗИДЕНТИНІҢ САЙЛАУЫ



Әр азamatтың  
дауысы маңызды!



20 ноября  
2022

ВЫБОРОВ ПРЕЗИДЕНТА  
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН



Важен голос  
каждого!



## ПРЕЗИДЕНТ ПУБЛИЧНО ПОДПИСАЛ РЯД ЗАКОНОВ

akorda.kz

Глава государства принял участие в церемонии публичного подписания ряда важных законов, принятых по итогам состоявшегося в июне 2022 года республиканского референдума о внесении изменений и дополнений в Конституцию.



По словам Касым-Жомарта Токаева, результаты референдума позволят сформировать новую модель взаимодействия ветвей власти, откроют путь для участия граждан в управлении государством, упрочат гарантии защиты прав и свобод человека.

— Конституционная реформа ознаменовала собой начало новой эпохи в истории Казахстана. Она позволила закрепить политические преобразования последних трех лет и заложить прочный фундамент для дальнейшего укрепления нашей государственности. Отныне будут строго соблюдаться принципы справедливости, прозрачности и солидарности. Референдум убедительно показал, что можем противостоять беспрецедентным внешним и внутренним вызовам. Мы приступили к практической реализации конституционной реформы, — отметил Глава государства.

По его мнению, принятые Парламентом законодательные инициативы имеют четко выраженную гуманистическую и правозащитную направленность. В частности, согласно изменениям, с 1 января 2023 года начнет функционировать Конституционный Суд. Теперь каждый гражданин сможет напрямую отстаивать в этом органе свои конституционные права и свободы. Кроме этого на уровне конституционного закона впервые закрепляются статус, полномочия гарантии независимости Уполномоченного по правам человека. Усилена правозащитная функция Генерального прокурора. Касым-Жомарт Токаев подчеркнул, что дальнейшее комплексное развитие этой сферы всегда будет приоритетом государства.

В своем выступлении он отметил, что главное богатство нашей страны — это люди и их достойная жизнь. В этой связи особое значение имеют новые положения, недавно включенные в Основной закон.

— Наша Конституция провозглашает, что земля и ее недра, воды, растительный и животный мир, другие природные ресурсы принадлежат народу. Благодаря принятию этой нормы будет запущена масштабная программа «Нацфонд — детям». Истинное величие нации заключается в благополучии каждой семьи и каждого гражданина, именно поэтому национальная экономика должна работать во благо народа, — заявил Президент.

Глава государства подчеркнул, что идея справедливости должна стать основой государственной

политики Казахстана.

— Базой социальной справедливости являются адекватные требованиям времени законы и системное противодействие коррупции, трудолюбие граждан и стремление молодежи к передовым знаниям. Государство обязано создать все необходимые условия для реализации этой концепции, — сказал Касым-Жомарт Токаев.

Он сообщил, что в принятых Парламентом законах регламентирован переход Казахстана к смешанной избирательной системе. Теперь часть депутатов Мажилиса и областных маслихатов, все депутаты районных маслихатов будут избираться по одномандатным округам. Благодаря этому представительные органы станут по-настоящему народными.

Кроме того, вводится выборность акимов районов и городов областного значения. Глава государства полагает, что это стало логическим продолжением введенной ранее выборности сельских акимов и свидетельствует о твердом стремлении Казахстана к демократизации системы государственного управления.

Как подчеркнул Касым-Жомарт Токаев, конституционная реформа сделает более прочными основы государственного устройства страны, откроет путь к развитию гражданского общества, укрепит взаимопонимание и национальный диалог. В конечном итоге, эти шаги будут способствовать повышению благосостояния народа и светлому будущему страны.

В завершение своей речи Президент выразил благодарность депутатам, оперативно и качественно принявшим столь важные законы, членам Национального совета общественного доверия, а также всем гражданам, внесшим вклад в осуществление конституционной реформы.

В ходе торжественной церемонии Глава государства подписал шесть законов:

1. Конституционный закон Республики Казахстан «О Конституционном Суде Республики Казахстан»;

2. Конституционный закон Республики Казахстан «Об Уполномоченном по правам человека в Республике Казахстан»;

3. Конституционный закон Республики Казахстан «О прокуратуре»;

4. Конституционный закон Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые конституционные законы Республики Казахстан по вопросам реализации послания Главы государства от 16 марта 2022 года»;

5. Закон Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам реализации послания Главы государства от 16 марта 2022 года»;

6. Закон Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в Кодекс Республики Казахстан об административных нарушениях».

## СЛЫШАЩЕЕ ГОСУДАРСТВО

## Все вопросы взяты на контроль

Надежда ЦХАЙ

Пятого ноября в Культурно – досуговом центре поселка Актас состоялся прием граждан по личным вопросам, который провел начальник Отдела полиции г. Сарани Р. Кулькеев.



Во встрече также приняли участие аким поселка Б. Аканов, первый заместитель начальника Отдела полиции Сарани Н. Хамитов, начальник актасского поселкового отделения полиции Т. Нысамбаев, участковые инспекторы полиции.

Стоят отметить, что малый зал Культурно – досугового центра поселка был выбран неслучайно для проведения данной встречи, поскольку взаимодействие органов полицейской службы и населения очень важно, причем не только для профилактики, но и предупреждения различных видов преступлений. Поэтому встреча была организована специально для жителей Актаса.

Так, среди заданных вопросов, жители в первую очередь сделали акцент на необходимости организации одностороннего движения вокруг Культурно – досугового центра поселка, поскольку именно на пересечении улиц Бородина и Первомайской, возле общеобразовательной школы №13 автолюбители, прежде всего, молодежь не соблюдают правила дорожного движения, скоростной режим, выезжают на встречную полосу, тем самым подвергая опасности жизнь пешеходов, в первую очередь школьников, и других участников движения. Также был задан ряд частных вопросов.

Кроме этого, прозвучали вопросы, касающиеся жилищно

– коммунальной сферы, которые будут переданы в уполномоченные органы. Так, один из услугодателей, занимающихся вывозом твердо – бытовых отходов, говорил о том, что все контейнеры, расположенные во дворах многоэтажных домов предназначены для сбора именно твердо – бытовых отходов, но никак не строительного мусора. Между тем, поселянин, делающие ремонт в своих квартирах, складируют в данных контейнерах и строительный мусор, что способствует, в том числе, и быстрому их наполнению.

«И вообще, – отметил услугодатель, – строительный мусор следует складировать и вывозить отдельно».

В свою очередь поселянин подчеркнули, что сейчас уровень преступности в Актасе значительно снизился, сократилось количество лиц, находящихся на улице в состоянии алкогольного опьянения. На сегодняшний день в поселке работают два участковых полицейских и один помощник. Несмотря на то, что жители поселка отмечают удовлетворительную работу и участковых, и местного отделения полиции, тем не менее, они подчеркнули необходимость увеличения штата и непосредственно участковых.

Подчеркивалось, что все вопросы взяты на контроль, а также приняты и переданы для работы в соответствующие органы.

## ҚҰРМЕТТІ САРАН ҚАЛАСЫ МЕН АҚТАС КЕНТІНІҢ ТҮРФЫНДАРЫ!

Саран қаласының әкімі азаматтарды жеке мөселелері бойынша атпа сайын жума күндері сағат 15.00-ден алдын ала жаңылу бойынша кабылайдайды (жазылу «Саран қаласы әкімінің аппараты» ММ-де 104 каб. немесе 7-40-16 телефоны сағат 18.00-ге дейін жүргізіледі).

Қабылдау әкімдік ғимаратында онлайн-режимде, ZOOM бағдарламасы арқылы өтеді.  
«Саран қаласы әкімінің аппараты» ММ

## УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ ГОРОДА САРАНИ И ПОСЕЛКА АКТАС!

Аким города Сарани проводит прием граждан по личным вопросам еженедельно по пятницам с 15.00 часов по предварительной записи (запись осуществляется в ГУ «Аппарат акима города Сарани» каб. 104 или по телефону 7-40-16 до 18.00 часов).

Прием проходит в здании акимата в онлайн-режиме, посредством программы ZOOM.

ГУ «Аппарат акима города Сарани»

**Социум**

# В РАМКАХ АКТИВНОЙ ПРОФИЛАКТИЧЕСКОЙ РАБОТЫ

**Надежда ЦХАЙ**

**В начале ноября состоялось очередное заседание комиссии по делам несовершеннолетних и защите их прав под председательством заместителя акима Е. Оспанова.**



В рамках заседания было рассмотрено два вопроса, касающихся профилактики девиантного поведения среди молодежи и занятости подростков из «группы риска» во внеурочное время.

По первому вопросу, согласно рабочей повестке дня, выступила руководитель Молодежного ресурсного

центра С. Аканова, которая подробно рассказала о том, какая работа ведется по профилактике девиантного поведения среди молодежи. Так, проведены тренинги «Я выбираю успешное будущее», разрабатываются информационные буклеты «Правила простых НЕ», в которых разъясняются правила поведения

для того, чтобы не стать жертвой насилия. Кроме этого, регулярно проводятся родительские собрания, профилактические и дискуссионные беседы, семинары и т.д. Также, как отмечалось в ходе выступления С. Акановой, сотрудниками Молодежного ресурсного центра проводятся информационные встречи совместно с сотрудниками городского Отдела полиции, психологом Молодежного центра здоровья. За прошедшее время проведено 28 встреч по профилактике зависимости косметологического вмешательства, «Семейные ценности», «Границы жизни», «Буллинг, его влияние на жизнь» и т.д.

Еще одна интересная акция «Не ломай жизнь!», проведенная с целью профилактики наркомании, пропаганды социально – позитивного и здорового образа жизни среди молодежи. В рамках данной акции для учащихся и студентов организован тимбилдинг «День сай жастар» и поездки в Музей памяти жертв политических репрессий «Карлаг» и театр имени С. Сейфуллина.

Далее был заслушан доклад директора общеобразовательной школы №16 Ш. Ускенбаевой о работе по профилактике правонарушений среди учащихся, занятости детей из «группы риска» во внеурочное время. Подчеркивалось, что профилактическая работа с учащимися из неблагополучных семей проводится совместно с инспектором группы ювенальной

полиции. Так, организована социально – психологическая служба, проводится диагностика, консультации, беседы, тесты на выявление личностных особенностей. Также ведется активная работа, в ходе которой изучаются особенности семей, рейды в неблагополучные семьи, вовлечение ребят в различные кружки и секции. Кроме этого, действует Совет по профилактике правонарушений среди несовершеннолетних, организована «Команда школьной безопасности», обеспечена занятость детей в каникулярный период, свободное время. Регулярно проходят классные часы и тематические беседы на темы: «Правила дорожного движения», «Профилактика правонарушений среди несовершеннолетних», «Защита прав несовершеннолетних» и т.д.

В ходе доклада был отмечен положительный момент – это активное участие детей в реализации общешкольных проектов – акциях, челленджах, квестах, спортивных мероприятиях, конкурсах, городских творческих проектах и т.д.

В заключение были рассмотрены персональные дела и принятые решения о продолжении активной работы по профилактике девиантного поведения, а также совместной работе с инспектором группы ювенальной полиции по выявлению неблагополучных семей и детей и оказании своевременной социально – психологической помощи.

**■ 130-летие со дня рождения Цветаевой Марины**

# Болью и счастьем пронзённая жизнь

**Татьяна Стрельчук**

3 ноября в рамках реализации республиканского проекта «Оқуға құштар колледж» в Саранском техническом колледже состоялся творческий вечер, посвященный 130-летию со дня рождения русской поэтессы Серебряного века Цветаевой Марины Ивановны. Журнальный столик, стоящий на нем канделябр с зажженными свечами, разбросанные листы бумаги – плод творческого вдохновения, гроздья рябины... Всё в импровизированной литературной гостиной напоминало о том времени, в котором жила, мечтала, страдала, любила, и возложила на алтарь Поэзии свою Душу, когда-то юная 18-летняя Марина, дерзко открывшая дверь в русскую литературу, и не закрывшая ее для нас, потомков. Её поэтические строчки из широко известного стихотворения без названия «Моим стихам, как драгоценным винам, настанет свой черед», оказались пророческими. Их читают, ими вдохновляются, на них пишут песни. Они востребованы и современны. В этом наверное и проявляется сила подлинного, немеркнущего таланта.



Ведущая мероприятия – Гофман Марина Александровна, библиотекарь СТК, и студенты 2 курса ПО-21 окунулись в неповторимый мир поэтического слова, знакомясь с важными датами и событиями

в жизни и творчестве поэтессы, с ее радостями и разочарованиями, горестями и потерями. С огромной, всепоглощающей любовью к мужу – Эфрону Сергею. Ей было 19, ему 18, когда



они соединили свои судьбы. Навсегда. И шли по ней, поддерживая друг друга, ошибаясь, и разрывая на части свои души. Непокоренные, несломленные, живые! Как выразительно была похожа на нее – Марину Цветаеву, студентка этой группы Маргарита Мамедова, представляющая поэтессу. Казалось, что она пришла к нам, пройдя через столетие – открытая, беззащитная, ранимая, и бесконечно любимая ценителями и поклонителями ее таланта. Чтобы встретиться, пообщаться, поговорить. Обо всем, о том, что когда-то так волновало и тревожило ее сердце.

И читались стихи: чисто, открыто, вдохновенно. В исполнении Бариновой Елизаветы, Ветлицкого Андрея, Растенис Дианы, Шигабиевой Людмилы, Штеле Дарьи. В них – ее боль, ее страдания, жертвенная любовь к Родине, не признавшей и не простившей свою дочь. Душевные муки, эмоциональные терзания... Сколько их было на жизненном пути Марины Ивановны Цветаевой, сколько еще предстояло! Пока не сломалась, и не ушла, тихим августовским утром 1941 года. Оставив

нам бесценное наследие – книги, воспоминания тех, кто был рядом, сочувствовал, признавал, понимал. Она была и остается яркой звездой, вспыхнувшей на творческом небосклоне своего времени и продолжающей светить. Несмотря ни на что, и вопреки всему.

Видеоролик из кинофильма «Ирония судьбы», в котором исполнялась песня на ее стихи «Мне нравится, что вы больны не мной», роман на ее стихотворение «Генералы 1812 года» из фильма «О бедном гусаре замолвите слово», видеоролик Ирины Аллегровой на стихотворение «Я тебя отвоюю...» - подтверждение того, что поэзия Марины Цветаевой – вечна, как вечна любовь, воспетая ею. Особенно впечатлил всех присутствующих видеоролик с участием студентки Ксении Зыгиной. Исполненное ею стихотворение поэтессы «Вчера еще в глаза глядел...» завораживало своей пронзительностью и искренностью чувств, вложенных в него. В областном конкурсе выразительного чтения «Красною кистью рябина зажглась» Ксения заняла IV место среди 41 одного участника конкурса.

... «Я постепенно утрачиваю чувство реальности: меня все меньше и меньше... Я не хочу умереть. Я хочу не быть». Никто из нас не вправе осуждать, но вправе помолиться за ее душу, и хранить память о ней: читая и перечитывая ее стихи, и вновь и вновь открывая для себя величественную, грешную, талантливую и неповторимую, свою – Марину Цветаеву.

Ах, гроздь рябины, как же ты горька...

## ■ МӘДЕНИЕТ



## ОБЛЫСТЫҚ ЭҢ БАЙҚАУЫНАН ЖҮЛДЕМЕН ОРАЛДЫ

Шапағат ҚОСШЫҒҰЛОВ

**25 ҚАЗАН – РЕСПУБЛИКА КҮНІ МЕРЕКЕСІНІң ЖАҢА  
ҮЛТТЫҚ МЕРЕКЕ РЕТИНДЕ ҚОҒАМДАҒЫ ТАРИХИ  
МӘРТЕБЕСІН БЕКІТУ МАҚСАТЫНДА ҚАРАГАНДЫ  
ОБЛЫСЫНДА З ҚАРАШАДА РЕСПУБЛИКА КҮNІНЕ  
АРНАЛҒАН ИС-ШАРАЛАР ЖОСПАРЫНА СӘЙКЕС,  
ОҚУШЫЛАР АРАСЫНДА «ҚЫРАН ЕЛІМ – ҚАЗАҚСТАН»  
АТТЫ ПАТРИОТТЫҚ ЭҢДЕР БАЙҚАУЫ БОЛЫП ӨТТІ.**



талаңтарына сәйкес қатысушылар 9–12 жас және 13–17 жас аралығындағы 2 жас санатында Отан, Тұған жер және ел туралы патриоттық әң орындаудан өзара бақ сынасты. Байқауға Абай, Ақтогай, Қарқаралы, Осакаровка, Бұқар жырау, Шет, аудандары және Қараганды, Шахтинск, Саран, Теміртау қалаларының 170-ке жуық үміткерлері өз өнерлерін көрсеткен болатын.

Солардың арасында Ақтас кентіндегі № 16 жалпы білім беретін мектептің сыйның окушысы Үлтү Қаштаева да болды. Үлтү өз бағын 13–17 жас аралығындағы жас санатында сынаған болатын. Байқау ете тартысты болды. Қатысушылар саны да аз болмады. Десеккете әділ қазылар алқасы әділ бағасын беріп, інтижесінде жерлесіміз өзі бақ сынаған жас санатында жүлделі үшінші орынды иеленді.

«Конкурс ете жақсы өтті. Балалар өздерінің ерекше, әдемі дауыстарымен таңқалдырылды. Менінше, әділ қазыларды дүрыс шешім кабылдады, оларды бақыладым, балалардан көз алмады. Өзім орын жайлы қатты кобалжымадым, себебі маган әр дауыс үнады десем де болады. Бірақ үшінші орынды иелендім. Қуаныштымын. Себебі әдемі дауысты қатысушылар ете көп болды. Тағы айта кетептінім, конкурсқа жақсы тақырып таңдалып алынған екен, патриоттық сезімізді тағы бір мәрте оғтты», - дейді облыстық конкурстың жүлдегері Үлтү Қаштаева.

Біз өз кезеңімізде карындастымызға өнердегі әпкесі, атакты дәстүрлі әнші рамазан Стамғазиевтің құдай қосқан косагы Үлтү (Осакаровка ауданы), Бектыбаева Аруна (Қараганды қаласы), Аккеева Айша (Шет ауданы),



болуына тілтекес екендігімізді жеткізіп, жүлделі үшінші орыннымен күттүктеді. Өнері өге жүзе берсін!

Ал облыстық байқаудың жалпы нәтижесі Қараганды облысының мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасы баспасөзінің мәліметтінше келесідей жайғасты:

Алқа мүшелерінің анықтауымен төмөнгі құрамдағы дипломдар және сыйлықтар 9–12 жас аралықтарғы женімпаздарға берілді:

Бас жүлде Рзағали Нұрсаға (Теміртау қаласы) диплом, сертификат 30 000 (отыз мың) теңге, гүл шоғы;

I дәрежелі диплом Абдрахман Ансар (Бұқар жырау ауданы), Титовский Остап (Абай ауданы), сертификат 20 000 (жиырма мың) теңге, гүл шоғы;

II дәрежелі диплом Қайырбек Томири (Қараганды қаласы), сертификат 15 000 (он бес мың) теңге, гүл шоғы;

III дәрежелі диплом Кайролла Ділназ (Шет ауданы) сертификат 10 000 (он мың) теңге, гүл шоғы.

Дипломанттар: Әлім Рамазан (Абай ауданы), Аширабеков Ералы (Қараганды қаласы), Тологон Алина (Қараганды қаласы), Зәрубай Аружан (Қарқаралы ауданы), Тен Владимир (Қараганды қаласы), Еркибаева Асель (Шахан кенті), Шагыр Әблімансұр (Осакаровка ауданы), Бектыбаева Аруна (Қараганды қаласы), Аккеева Айша (Шет ауданы),

ауданы), Овчарова Ева (Қараганды қаласы), Маневич Анастасия (Қараганды қаласы), Макаренко Валерия (Қараганды қаласы), Багдаулет Сұлтанәлі (Бұқар жырау ауданы).

13–17 жас аралықтарғы женімпаздар:

Бас жүлде Төлеутай Аянат (Актуғай ауданы) диплом, сертификат 30 000 (отыз мың) теңге, гүл шоғы;

I дәрежелі диплом Төленді Мирас (Осакаровка ауданы), сертификат 20 000 (жиырма мың) теңге, гүл шоғы;

II дәрежелі диплом Бекболат Аружан (Қараганды қаласы), сертификат 15 000 (он бес мың) теңге, гүл шоғы;

III дәрежелі диплом Каштаева Үлтү (Саран қаласы), сертификат 10 000 (он мың) теңге, гүл шоғы.

Дипломанттар: Айбекова Нұрайлым (Шет ауданы), Исабаева Зейнеп (Бұқар жырау ауданы), Абдикеров Бекжан (Қараганды қаласы), Ойрат Жарқын (Қарқаралы ауданы); Қәрім Ботағөз (Қараганды қаласы), Сиралинов Руслан (Қараганды қаласы), Кудва Арина (Қараганды қаласы), Нұрболат Динара (Қараганды қаласы), Карижан Айтұар (Қараганды қаласы), Рахишев Нұрдос (Қараганды қаласы).

Барлық жетекшілер мен қатысушыларға Қараганды облысының мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасы басшысының алғыс хаттары табысталды.

## ■ КУЛЬТУРА

ПРАЗДНИК ПЕРВОКЛАССНИКА  
«ПОСВЯЩЕНИЕ В ЮНЫЕ МУЗЫКАНТЫ»

**С. Салова,  
заместитель директора по ВР КГКП «Детская школа искусств» г. Сараны**

В конце октября в Детской школе искусств города Сарани состоялся Праздник первоклассника «Посвящение в юные музыканты».



Начался праздник с музыкальных поздравлений учеников школы искусств. Первоклассников поздравили: Қәрімжока Мерейім (кобыз, преподаватель А.Рысқельдинова), Шулейко Ярослав (саксофон, преподаватель А.Качанов), Сүйнідікова Әмина (домбра, преподаватель Г.Абжатова), Галкин Вадим (гитара, преподаватель Г.Пекин).

А затем в гости к первоклассникам пришла Фея Музыки (преподаватель оркестрового отделения В.Аханова) с музыкальным подарком. Но оказалось, что её флейта и всё музыкальное королевство заколдовано Фальшивой Нотой (преподаватель оркестрового отделения И.Борзых) и Ленью (ученик 2 класса Осыко Илья). Ведущая праздника (преподаватель отделения русских народных инструментов Н.Попович) предложила ребятам расколдовать Королевство Музыки, выполнив определенные задания. Фея Музыки загадывала загадки про музыкальные инструменты, на которые первоклассники дружно отвечали. Фальшивая Нота и Лень были очень недовольны, что ребята всё знают. И очень сомневались, что маленькие музыканты уже сами умеют что-то играть на музыкальных инструментах и петь. Пришло показывать своё умение. Первоклассник Рылов

■ ӘЛЕУМЕТТІК ҚОРҒАУ ЖҮЙЕСІ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ КУНІ



# МЕЙІРІМ ЖҮРЕКТЕН ШЫҒАДЫ, ПЕЙІЛ ТІЛЕКТЕН ТУАДЫ...



Шапағат ҚОСШЫҒУЛОВ

Суретті түсірген автор



**ӘЛЕУМЕТТІК ҚОРҒАУ ЖҮЙЕСІ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ  
КУНІ ҚАРСАҢЫНДА САРАН ҚАЛАСЫНЫң МӘДЕНИЕТ  
ҮЙИНДЕ САЛТАНАТТЫ ІС-ШАРА ӨТТИ.**



Қазаның соңғы жексенбісінде Қазақстан Республикасында Әлеуметтік қорғау жүйесі қызметкерлерінің күні атап өтіледі. Бұл мерекеде барлық құрмет пен қошемет әлеуметтік қамсылықтардың жүйесін дамытуға ерекше үлес қосқан қызметкерлерге арналды.

Бұл, әсіресе, мүмкіндігі шектеулі жандарға әлеуметтік-медициналық қомек беріп жүрген енбек иелерінің төл мейрамы. Тағдырың тауқыметін тартқан қайсар жандарды бейімдеп, емдеуге негізделген орталықтар елімізде аз емес. Солардың бірі - Караганды облысы Саран қаласының арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету

орталығы. Сол қажырлы да, күрделі енбек атқарып жатқан мекеме ұжымына арнап өткен аптада «Жаксылық жаса» атты мерекелік концерт өткен болатын.

Салтанатты шарага «Қарағанды облысының әлеуметтік бағдарламаларды үйрестіру және жұмыспен қамтыйтынан қарастырылу» мемлекеттік мекемесінің, сондай-ақ Караганды облысының арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарының басшылары және Саран қаласы әкімінің орынбасары Ералы Оспанов қатысты.

Залда отырған жандар қандай болсын күрметке лайық. Олардың мамандығы –

әлеуметтік қызмет көрсету. Яғни, күні-түні мүмкіндігі шектеулі жандарға қарайлasyп, жәрдемдеседі. Саран қаласының арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталығыда психикалық дамуы тежелген, ақыл-есі кем адамдар емделеді. Ал, ол жандармен тіл табысып, қунделікті күтім жасау киынның киыны. Сол себепті, мұндай күрделі істі тек мамандығын жүректен таңдаған қызметкерлер гана енсереді.

Иә, олардың еңбегін көсіби мереке қарсаңында кала әкімінің атынан құттықтаған орынбасары Ералы Оспанов ерекше атап өтті.

«Бүгіндері әлеуметтік қорғау жүйесі бір орында тұрмай, дамып келеді. Ол осы салада жұмыс істейтін өздерінің қамқор жандардың арқасында гана мүмкін болды. Сіздер мүмкіндігі шектеулі жандарға қамқорлық танытып, өздерінің ізін жан жылударының болісізідер. Мұқтаж жандарға көрсетіп жатқан қолдауларының үшін сіздерге алғысымызды білдіреміз. Атқарып жатқан енбектеріңіз өлшеусіз. Сіздерді көсіби мерекелеріңізben құттықтайтыны!», - деді Ералы Серікұлы өз сөзінде.

Әлеуметтік сала – еліміздегі ең өзекті бағыттардың бірі болып табылады. Бүгінгі таңда қогамда болып жатқан оқигалардың дені осы әлеуметтік мәселе төнірегінде туындал жататыны шындық. Әсіресе, «әлеуметтік» үғымымен қорғау, қомек, қызмет, оңалту, ортага есеп ету, қамсылықтарды, панаула орны, диагноз, қолдау, педагогика, қызметкер секілді қатарлас қолданылатын тіркестер құлагымызға сініті болып кетті. Десекте, бұлардың бәрінің астарында когам өмірінде болып жатқан мәселелерге атусті қарамай, мемлекетіміздің әрбір қомеккі зору жандарына қол үшін созу жатыр.

Бүгінгі таңда, тағдыр тауқыметін

тартқан, түрлі жағдайларға тап болған немесе мүмкіндігі шектеулі жандарды көргенімен көмек көрсетуге құлық таныта қоймайтындар да барышылқ. Ал, біз тілге тиек еткелі отырған «әлеуметтік саланын» пүшпагын илеп жүрген «қызметкерлер» болса, осында жандармен бірге біte қайнасып өмір сүреді. Олардың қунделікті тұрмыс-тіршілігіне қолғабыс жасап, өміріне стена араласады.

«Құрметті әріптестер! Баршаңызыңдың көсіби мерекемен шын жүректен құттықтайтыны! Сіздердің мұқтаж жандарға көрсеткен қамқорлықтарыңыз ерекше атап өттеге тұраялық. «Мейірім жүректен шығады, пейіл тілекten тудады» дейді халық даналығы. Осы салада жеткен жетістіктердің барлығы – ізгілік пен адамгершілікті ту еткен еселең өнбектеріңіздің жемісі. Сіздерді мерекелеріңізben тағы да құттықтайтыны!», - деді Ералы Серікұлы өз сөзінде.

Одан әрі Әлеуметтік қорғау жүйесі қызметкерлерінің күніне арналған салтанатты шара Саран қаласының арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталығындағы емделушілердің қатысуымен өткен мерекелік концертке ұласты.

Концерт барысында қоркем өнерпаздар мүшелері дайындаған бағдарламалар мен Саран қаласының арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталығындағы емделіп жатқан өнерпаздар өзөзді әндері мен мерекелік бағдарламаларды кеш қонақтарының көңілінен шыкты. Әлеуметтік сала қызметкерлері мен кеш қонақтары үйимдастырылған концерттік бағдарламадан жақсы есеп алып, қотерінкі көңіл-күймен тамашалады.



**РУХАНИ  
ЖАНГЫРУ** **Колындағы протезіне қарамастан**  
**үздік теннисші атанған құлсарылық**  
**Ақмөлдір Тілеуқұлова көпті сүйсінгі**

aikun.kz

«Адамның мүмкіндігінде шектеу жок». Бұл – 18 жастағы параспортшы Ақмөлдір Тілеуқұлованың өмірлік ұстанымы. Колындағы туабітті ақауға қарамастан, үстел теннисімен тұрақты шұғылданып, талай жеңістерді еншілеп жүрген Ақмөлдір жақында ұзақ уақыт бойы армандаған келген бионикалық протезге қол жеткізді. Ерік-жігерімен, өмірге деген құштарлығымен қөшпілікті еріксіз сүйсіндіріп жүрген Ақмөлдірмен сұхбаттасудың сәті түскен еді.



– Ақмөлдір, ейгілі Ник Вуйчич «Өмірде шектеу жок» деп кітап жазған еді. Мениңше, осы сөздің далелдерінің бірі өзіңіз. Жалпы, шектеу дегенді қалай түсінесіз?

– Мениң ойынша, өмірге келген әр адам – жеңімпаз. Өйткені адамдарға жарық дүниенің есігін ашу, өмір сұру бакыты бүйірды. Өз басым, адамның мүмкіндігінде шектеу жок дегенге сенемін. Қандай киын жағдай болса да, киындықтарды жеңіп, мақсатқа жетуге тырысамын. Ойланып қарасақ, шектеу біздің миымызыдаға фана. Өзіңіз ойлап көрініші, бұрын фантастика болып көрінген ұялы телефондар, түрлі функцияларды орындағын роботтар – бәрі адам ойынын, еңбегінің нәтижесі емес пе? Демек, біздің міндеттіміз – өзімізді шектеулдерден арылту. Ол үшін адам алдына мақсат койып, сол мақсатқа жету жолында күн сайын еңбектенуі керек деп ойлаймын. Бұл – менің өмірлік «формулам».

– Бойындағы ерекшелігізді қалай қабылдадыңыз? Адам өзін-өзі қабылдан, алға қарай жүруі үшін қандай қасиет керек?

– Мен отбасыма, бауырларыма ризамын. Өсірессе, анамның маған берген күш-жігері өмірден өз орнымды тауып, алға қарай үмтүлуды себеп болды. Сондықтан адам жынылған кезде де, куанған кезде де оның жанында отбасы болуы керек. Отбасындағы қамкорлық, демесу, жылы сөздер көп нәрсеге ықпал етеді.

– Спортқа қалай келдіңіз? Қандай жағдай спортқа келуінізге тұртқи болды?

– Мениң спортқа келуімнің өзі қызық болды. Сыныптастарым, достарым менің қолымы аса бір назар аудармайтын. Бірақ бала кезімде ете үлшашқ болды. Ойымды ашық айта алмайтынмын. Адамдармен сөйлесуге жақсанатынмын. Сөйтіп жүргенімде анам мүмкіндігі шектеулі адамдардың қогамына апарды. Ол жерде өзім сияқты көптеген адамды көрдім. Мүмкіндігі шектеулі жандардың қогамы адамдарды алға жетелейтін қуатты қүші бар ерекше алан болып көрінді. Ол жерден өзім есепті, алға үмтүлуды үйрендім. Бала кезімін үстел теннисіне қызығыттынмын. Сол қоғамда жүріп, спортын шұғылданамын деп шешім қабылдадым. Осылайша, он екі жылдан бері теннис саласында келемін.

– Спортқа күнделікті қанша уақытыңызды жүмсайсыз? Спорт саласындағы жетістіктеріңіз, қатысқан жарыстар, жеңістер туралы айтып отсаныңыз.

– Спортшы үшін күнделікті жаттығу маңызды. Мен жаттығуларға күнделікті 3-4 сағатымды жүмсаймын. Осы уақытқа дейін бірнеше аудандық, облыстық, республикалық жарыска қатыстым. Соның ішінде, 2021 жылдың мамыр айында үстел теннисінен Астана каласында өткен Қазақстан чемпионатында жеңіп алған қола медалімнің орны ерекше. Атырау облыстық паралімпиядағы қабылданғандыктан, үнемі жарыстарға шығып

отырамын. Осы мүмкіндікті пайдаланып, бүтінгідей жетістікке жеткізген бапкерлерім Амангелді Мынжасаровқа, Қайрат Еңсеповке, Гүлнар Обілқайыровага алғыс айтқым келеді.

– Спорт «рулетка» сияқты. Бірде – жеңіс, бірде – жеңіліс. Спортшы жеңілісті қалай қабылдай білуі керек?

– Спортшы жеңілі де, жеңілісті де салықындаңызған кабылдауы керек. Мысалы, өзім бір жарыстардан жеңіліп жатсам, кай жерден мұлт кеттім, сол кемшілікті түзетуге, келесі ойындарда ол категілікті қайталауда жұмыстанамын. Осындағы қарапайым техниканың нәтиже беретінін көріп те жүрмін. Расымен де, адам өзінің қателіктерін, кемшіліктерін түзеген сайын мықты бола түседі.

– Алға қойған мақсаттарыңыз қандай?

– Қазіргі уақытта Жылдың ауданындағы гуманитарлық-техникалық колледждің деңешшының тұрумамандығына оқып жатырмын. Колледжді аяқтаған соң, спорт саласындағы білімді университет деңгейінде жалғастырылым келеді. Және еліміздегі параспорттың дамуына, спорт саласында жаңа тұлғалардың, жаңа есімдердің шығуына себепші болғым келеді. Өзімді тұлғалық, рухани тұрғыда жанжакты дамытсам деймін.

– Бос уақытыңызды қалай пайдаланасыз?

– Шыны керек, менде бос уақыт бола бермейді. Әр күнімің өзіндік тәртібі, кестесі бар. Күнделікті 3-4 сағатымды жаттығуға арнаймын. Одан калды сабагым бар. Кешкілік қолым сөл босаса, үйдегі кішкентай бауырларымды ойнатамын. Арасында Tik-Tok әлеуметтік желісінде видео жүктеп отыратынным бар. Осыған дейін он қолым берілген протез мемлекет есебінен ұсынылған қарапайым протез болатын. Ол протезім қарапайым кимыл-қозғалысқа ыңғайсыз еді. Кішкентайымнан армандаған бионикалық протезім жақында «Қазақстан халқына» коры арқылы кол жеткіздім. Мұндай протез туралы YouTubетарғы видеолардан фана көретінмін. Енді жаңа протезімнің көмегімен есікті ашып, заттарды ұстай аламын, жазуды теріп, басқа да кимылдар жасай аламын. Желіге осы протезім арқылы жасап жатқан ереккеттерім туралы видео түсіріп жүктеп келемін.

– Өзіңіз сияқты жастарға айтартыңыз?

– Абай Құнанбаев – қазақ даласынан шықкан ең үлкен ғалым, дара тұлға. Сондықтан қазіргідей жаһандану заманында жастарымыз Абай атамыздан үлгі алса, оның шығармаларын саналы түрде түйсініп оқыса деймін. Себебі, Абай философиясы – өз алдына дара жолы бар, кемел адамды жасайтын жол.

Алысқа бармай ак, «Өзіңе сен, өзінді алыш шығар, Еңбегің мен ақылың екі жақтағ» деген сөзінің өзі үлкен магынаға, астарға ие. Жастарымыз білімді, ақылды, рухани қуатты болса, спортын шұғылданып, өздерін үнемі сергек үстаса, еліміз әлемнің дамыған елдерінің катарынан орын алатынына сенемін.

**Личность**



## От этих людей

### заряжаешься светом

Татьяна Стрельчук

Шахтеры. Люди, созданные из особого сплава, включающего в себя умение не пасовать перед трудностями, преодолевать их, и идти вперед, несмотря ни на что. Именно к таким людям относится и герой нашей статьи – Степанов Дмитрий Семенович, ветеран шахтерского труда, почетный шахтер, награжденный знаком Шахтерской славы I, III степени. Удивительно скромный и очень мужественный человек, достойный самых добрых и проникновенных слов.

дано знать, как они выживали в этот трудный, голодный 1946 год. И выжили, вопреки всему!

После окончания 7 класса Дмитрий до призыва в армию успел поработать трактористом в местном МТС. С 1954 по 1956 год служил за Байкалом, в ракетных войсках центра Дацам.

К концу службы к ним в часть приехали представители, ведущие набор молодых людей на шахту № 120. Он оказался в числе тех, кто прибыл в город Сарань. Отучился в училище на горнопроходчика и 30 лет отработал бригадиром проходческой бригады данной шахты. Здесь, в ставшем родным ему городе, женился, и вместе со своей второй половинкой Анной, Аннушкой, Анной Августовной, они прожили почти 60 лет, так, как будто встретились только вчера. Ее не стало 4 года назад, но сердечная боль, она осталась навсегда. И ждет при каждом упоминании о ней. Вместе, они вырастили двух замечательных дочерей – Любовь Дмитриевну и Ольгу Дмитриевну. Они трепетно относятся к своему папе, помогая и поддерживая его. Их внимание согревает его сердце, как и сердца трех внуков и трех правнучек.

Несмотря на свой, достаточно преклонный возраст, Дмитрий Семенович продолжает активно интересоваться общественной жизнью города, страны, выписывая областные газеты и городскую газету «Саран газеті». Еще недавно его можно было увидеть в парке, гуляющим по аллее своей юности, первой любви.

Город поздравляет уважаемого Степанова Дмитрия Семеновича с торжественной датой – 90-летним юбилеем! Пусть будет долг Ваш жизненный путь, наполненный нежностью, добротой и любовью родных и близких вам людей. Счастья Вам!



## Саран қалалық мәслихатының ШЕШІМІ

**Саран қ.** № **«\_\_\_» 2022 жыл**

### **Саран қаласы мен Ақтас кенті азаматтарының жекелеген санаттарына қалалық жолаушылар көлігі маршруттарында жол ақысын төлеуден босату түрінде әлеуметтік көмек көрсету тәртібі турали**

«Қазақстан Республикасында мүгедек адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 16 бабына, «Ардагерлер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-11 баптарына, «Қазақстан Республикасындағы көлік туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 13 бабына, «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасы Заңына сәйкес, Саран қаласының мәслихаты ШЕШІТІ:

1. Саран қаласы мен Ақтас кенті азаматтарының жекелеген санаттарына қалалық жолаушылар көлігі маршруттарында жол жұру ақысын төлеуден босату түрінде әлеуметтік көмек көрсету тәртібі (бұдан әрі – Тәртіп) «Қазақстан Республикасында мүгедек адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 16 бабына, «Ардагерлер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-11 баптарына, «Қазақстан Республикасындағы көлік туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 13 бабына, «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасы Заңына сәйкес әзірленді.

2. Осы шешім алғашкы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**О. Баймагамбетов,**

**Саран қалалық мәслихатының хатшысы**

*Саран қалалық мәслихатының 2022 жылғы «\_\_\_» \_\_\_\_\_ сессиясының №\_\_\_ шешіміне 1 қосымша*

### **Саран қаласы мен Ақтас кенті азаматтарының жекелеген санаттарына қалалық жолаушылар көлігі маршруттарында жол ақысын төлеуден босату түрінде әлеуметтік көмек көрсету тәртібі**

Осы Саран қаласы мен Ақтас кенті азаматтарының жекелеген санаттарына қалалық жолаушылар көлігі маршруттарында жол ақысын төлеуден босату түріндегі әлеуметтік көмек көрсету тәртібі (бұдан әрі – Тәртіп) «Қазақстан Республикасында мүгедек адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 16 бабына, «Ардагерлер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-11 баптарына, «Қазақстан Республикасындағы көлік туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 13 бабына, «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасы Заңына сәйкес әзірленді.

#### **1. Жалпы ережелер**

1. Саран қаласы мен Ақтас кенті азаматтарының жекелеген санаттарына қалалық жолаушылар көлігі маршруттарында жол жұру ақысын төлеуден босату түріндегі әлеуметтік көмек (бұдан әрі-әлеуметтік көмек) Саран қаласы мен Ақтас кентіндегі тіркелген және тұракты тұратын азаматтарға көрсетіледі.

2. Әлеуметтік көмек «Саран қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы болімі» мемлекеттік мекемесі әкімшісі (бұдан әрі-Әкімші) болып табылатын «Жергілікті өкілдік органдардың шешімі бойынша қалалық қоғамдық көлікте (таксиден басқа) жеңілдікпен, тегін жол жұру түрінде азаматтардың жекелеген санаттарын алеуметтік колдау» бюджеттік бағдарламасына (бұдан әрі-бағдарлама) сәйкес және қала бюджетінде бұл мақсаттарға қозделген қаржат жегінде шарттарында тәртіптеуден бастауда.

3. Бағдарламаны іске асыру мақсатында әкімші, «Саран қаласының жұмыспен камту және әлеуметтік бағдарламалар болімі» мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – Бөлім) және қаланың көлік инфрақұрылымы объектілерін басқару функциясын жүзеге асыратын компания арасында тараптардың міндеттемелері орындау шарттарында тәртіптеуден бастауда.

4. Әлеуметтік көмек көрсету үшін Әкімшігеболіммен тәртіптің 5-тармағында көрсетілген санаттарға жататын азаматтар туралы мәліметтер беріледі.

#### **2. Әлеуметтік көмек көрсету тәртібі**

5. Әлеуметтік көмек азаматтардың келесі санаттарына көрсетіледі:

1) Ұлы Отан соғысының ардагерлеріне, басқа мемлекеттердің аумағындағы ұрыс қимылдарының ардагерлеріне және жеңілдіктер бойынша Ұлы Отан соғысының ардагерлеріне теңестірілген

ардагерлерге;

2) Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырылған еңбекті мен мінсіз ескери қызметті үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен наградталған адамдарға;

3) 1941 жылғы 22 маусым – 1945 жылғы 9 мамыр аралығында кемінде алты ай жұмыс істеген (қызметтің откерген) және Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырылған еңбекті мен мінсіз ескери қызметті үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен наградталмаған адамдарға;

4) 1988-1989 жылдардағы Чернобыль атом электр станциясындағы апattyн зардаптарын жоюға қатысқан, оқшаулау аймагынан Қазақстан Республикасына қоныс аудартқан (өз еркімен көшкен) адамдарға, қоныс аудартқан күні анасының құрсағындағы балаларды қоса алғанда;

4) көп балалы аналарға;

5) көп балалы отбасылар қатарындағы ата-аналардың (занды өкілдердің) біріне;

6) 1 және 2 топтағы мүгедектің бар адамдарға;

7) 18 жасқа дейінгі мүгедек балаларға, оның ішінде ата-аналарының біріне (занды өкілдеріне) беріледі.

6. Қалалық жолаушылар көлігі маршруттарында жол жұру ақысын төлеуден босату үшін электрондық атаулы картаның түпнұсқасы негіз болып табылады.

7. Әкімші:

1) Қазақстан Республикасындағы көлік туралы заңнамасына сәйкес қалалық жолаушылар көлігінін маршруттарында бойынша тасымалдауды үйімдастырады;

3) қалалық жолаушылар көлігі маршруттарында қызметтің көрсететін тасымалдаушыларды (бұдан әрі – тасымалдаушылар) айқындауды;

2) Саран қаласы мен Ақтас кентінің аумағындағы қалалық жолаушылар көлігінін маршруттарында бойынша тасымалдауды үйімдастырады;

4) Ай сайын тасымалдаушылар жүзеге асырған, осы Тәртіптің 5-тармағында көрсетілген азаматтарды тасымалдауда бойынша орындалған жұмыстардың актілерін дайындау арқылы орындалған жұмыстардың есебін қамтамасыз етеді;

5) осы мақсаттарға болінген бюджет

каражатының болінін қамтамасыз етеді;

6) бекітілген қаржыландыру жоспарына сәйкес орындалған жұмыстар актісінегінде осы Тәртіптің 5-тармағында көрсетілген азаматтар санаттарының тегін жол жұруіне байланысты тасымалдаушылардың шығындарын толық көлемде өтеуді жүргізді.

## РЕШЕНИЕ

### Саранского городского маслихата

**г. Сарань**

**№ \_\_\_\_\_ «\_\_\_» 2022 г.**

### **«Об утверждении Порядка оказания социальной помощи отдельным категориям граждан города Сарани и поселка Актас в виде освобождения от оплаты за проезд на маршрутах городского пассажирского транспорта»**

В соответствии с подпунктом 5) пункта 1 статьи 55 «Бюджетного кодекса Республики Казахстан», со статьей 16 Закона Республики Казахстан «О социальной защите лиц с инвалидностью в Республике Казахстан», статьями 10-11 Закона Республики Казахстан «О ветеранах», статьей 13 Закона Республики Казахстан «О транспорте в Республике Казахстан», Закона Республики Казахстан «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан», маслихат города Сарани РЕШИЛ:

1. Утвердить Порядок оказания социальной помощи отдельным категориям граждан города Сарани и поселка Актас в виде освобождения от оплаты за проезд на маршрутах городского пассажирского транспорта согласно приложению.

2. Настоящее решение вступает в силу по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования.

**О. Баймагамбетов,**

**секретарь Саранского городского маслихата**

*Приложение к решению \_\_ сессии Саранского городского маслихата от «\_\_\_» 2022 года №\_\_\_*

### **Порядок оказания социальной помощи отдельным категориям граждан города Сарани и поселка Актас в виде освобождения от оплаты за проезд на маршрутах городского пассажирского транспорта**

Настоящий Порядок оказания социальной помощи отдельным категориям граждан города Сарани и поселка Актас в виде освобождения от оплаты за проезд на маршрутах городского пассажирского транспорта разработан в соответствии со статьей 16 Закона Республики Казахстан «О социальной защите лиц с инвалидностью в Республике Казахстан», статьями 10-11 Закона Республики Казахстан «О ветеранах», статьей 13 Закона Республики Казахстан «О транспорте в Республике Казахстан», Закона Республики Казахстан «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан».

#### **1. Общие положения**

1. Социальная помощь отдельным категориям граждан города Сарани и поселка Актас в виде освобождения от оплаты за проезд на маршрутах городского пассажирского транспорта (далее – социальная помощь) оказывается гражданам, зарегистрированным и постоянно проживающим в городе Сарани и поселке Актас.

2. Социальная помощь предоставляется согласно бюджетной программе «Социальная поддержка отдельных категорий граждан в виде льготного, бесплатного проезда на городском общественном транспорте (кроме такси) по решению местных представительных органов», администратором которой является Государственное учреждение «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции города Сарани» (далее – Администратор), и в пределах средств, предусмотренных в бюджете города на даннные цели.

3. В целях реализации программы между Администратором, Государственным учреждением «Отдел занятости и социальных программ города Сарани» и компанией, осуществляющей функцию управления объектами транспортной инфраструктуры города, заключается договор, где оговариваются обязательства сторон и условия выполнения данных обязательств.

4. Для оказания социальной помощи Администратору предоставляются Отделом сведения о гражданах, относящихся к категориям, указанным в пункте 5 Порядка.

2. Порядок оказания социальной помощи

5. Социальная помощь предоставляется следующим категориям граждан:

1) ветеранам Великой Отечественной войны, ветеранам боевых действий на территории других государств и ветеранам, приравненным по льготам к

ветеранам Великой Отечественной войны;

2) лицам, награжденным орденами и медалями бывшего Союза ССР за самоотверженный труд и безупречную воинскую службу в тылу в годы Великой Отечественной войны;

3) лицам, проработавшим (прослужившим) не менее шести месяцев с 22 июня 1941 года по 9 мая 1945 года и не награжденным орденами и медалями бывшего Союза ССР за самоотверженный труд и безупречную воинскую службу в тылу в годы Великой Отечественной войны;

4) лицам из числа участников ликвидации последствий катастрофы на Чернобыльской атомной электростанции в 1988-1989 годах, эвакуированным (самостоятельно выехавшим) из зон отчуждения и отселения в Республику Казахстан, включая детей, которые на день эвакуации находились во внутрентурбоном состоянии;

4) многодетным матерям;

5) одному из родителей (законных представителей) из числа многодетных семей;

6) лицам с инвалидностью до восемнадцати лет;

7) детям с инвалидностью, в том числе одному из родителей (законных представителей).

6. Основанием для освобождения от оплаты проезда на маршрутах городского пассажирского транспорта является оригинал электронной именной карты.

#### **7. Администратор:**

1) определяет перевозчиков, обслуживающих маршруты городского пассажирского транспорта в соответствии с законодательством Республики Казахстан о транспорте;

2) организует перевозки по маршрутам городского пассажирского транспорта на территории города Сарани и поселка Акт

## ■ МЕМЛЕКЕТТИК ТІЛ САЯСАТЫ



# МЕМЛЕКЕТТИК ТІЛДІҢ МӘРТЕБЕСІН КӨТЕРУ МАҢЫЗДЫ МӘСЕЛЕ

Еліміздің тәуелсіздік алудың бірге қазақ тіліміз мемлекеттік мәртебеге ие болды. Қазақ тіліміз дамып, оның қогамдық маңызы арта түсті. Мемлекеттік тіл мемлекеттің бүкіл аумағында, қогамдық қатынастардың барлық салаларында қолданылатын тіл болғандықтан, жүргізілетін барлық іс – қағаздары мен құжаттар мемлекеттік тілде болуы тиіс. Өйткені, өркениетке құлаш ұратын елдің өрісі қашанда білкті де, саналы ұрпақпен кеңеймек.

Бұғынгідей ел болып енсе көтерген тұста ана – тіліміздің қадір – қасиетін арттырып, мемлекеттік тіліміздің мәртебесін көтеру маңызды мәселе. Бұл бағытта казіргі таңда жер – жерлерде арнайы шаралар ұйымдастырылып, барша жұртты қазақ тілімен қауыштыру жүріп жатыр.

Осыған орай, Саран қаласының полиция беліміндегі де іс қағаздарын мемлекеттік тілде жүргізу мәселе сіне қазіргі уақытта аса қоңыр болып жүрді. Қызметкерлерге қалалық Тілдер басқармасының әдіскерлері мемлекеттік тілді оқып – үйрену бойынша курстар ұйымдастырыған. Полиция беліміндегі барлық іс қағаздарын жүргізу, шығыс және кіріс құжаттары, жедел және аппараттың кенестердің хаттамалары, Қазақстан Республикасының ПМ, полиция департаменті және басқа да мемлекеттік мекемелермен хат алmasу тек мемлекеттік тілде

жүргізілуде. Олай болса, жұмыла көтерген жүк жеңіл демекші, ана сүтімен дарыған ана тіліміздің құрметтеп, оның дәрежесін биікке көтеру, рухани азығымыз – ана тілімізге ықтиятпен көңіл бөліп, оның өрісін кеңейтуге барлығымыз ат салысайық. Мемлекеттік тіл саяси тұрақтылық пен Қазақстанның өсіп – өркендеп, бірлігі мен ынтымағы жарасқан елдігіміз берілдігіміздің қайнар көзі, кемелді келешегіміздің үйіткісі екенін ұмыттайық. Өскелен ұрпаққа тәлім – тәрбие беруде, ана тіліміздің қадір – қасиеті мен құндылығын терең түсіндіру арқылы, ұрпақтың Отанға деген сүйіспеншілігін арттыру, әр ата – аナンың ел алдындағы азаматтық борышы! Олай болса, өзіміз болып ат салыспасақ, басқаның бізге жаңы ашымайды.

Демек, болашағымыз жарқын, мемлекеттің тұғыры биік болуы, сіз беріңізге байланысты.

## ■ РЕЛИГИЯ И ОБЩЕСТВО

# О МОДЕЛЯХ ГОСУДАРСТВЕННОГО УСТРОЙСТВА: СВЕТСКОСТЬ, КЛЕРИКАЛИЗМ, ТЕОКРАТИЯ

**Г. Далабаева,**  
инспектор по делам молодежи МРЦ г. Сарани

Государство представляет собой территориальную организацию общества. Иначе говоря, государство расположено на определенной территории, на которой проживают его граждане. Эти граждане могут исповедовать разные религии, говорить на разных языках, иметь разную культуру, обычай. Современные государства уже не представляют собой маленькие города, подобно древнегреческим полисам с населением 6-10 тыс. человек, а занимают более обширные территории с многомиллионным населением.



Светское государство — государство с устройством, где религия отделена от государственной власти и которое регулируется на основе гражданских, а не религиозных норм; решения государственных органов не могут иметь религиозного обоснования.

В настоящее время в науке доминирует представление о светском государстве как о государстве, в котором не существует какой-либо официальной государственной религии и ни одно из вероучений не признаётся обязательным и предпочтительным. Соответственно, светский характер государства

предполагает, что государство и церковь отделены друг от друга и не вмешиваются в дела друг друга.

Что такое светскость?

Основополагающим принципом государственной политики в религиозной сфере является принцип светскости. Принцип светскости закреплен в Конституции Республики Казахстан и подразумевает невмешательство государства во внутренние дела и канонические вопросы религиозной деятельности, уважительно равное отношение ко всем религиозным организациям, обеспечение их равных

## ҚҰРМЕТТІ САРАН ҚАЛАСЫ МЕН АҚТАС КЕНТІНІҢ ТҮРҒЫНДАРЫ!

«Қазақстан Республикасы Президентінің кезектен тыс сайлауын тағайындау туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылғы 21 қыркүйектегі №1019 Жарлығына сәйкес Қарағанды облысының елді мекендерінде sailau09 сайты жұмыс істейді, онда әрбір пайдаланушы ЖСН немесе жеке күәлік нөмірі арқылы өзінің сайлау участасында өзінің нөмірі мен мекенжайын таба алады. Сондай-ақ, тәулік бойы «Сенім 109» Бірыңғай диспетчерлік қызметті жұмыс істейді, оған жүгініп, ЖСН айту арқылы сайлаушы өзінің сайлау участасында өзінің нөмірі мен мекенжайын біле алады.

«Саран қаласы әкімінің аппараты» ММ-де Саран қаласы мен Ақтас кентінің түрғындарын Қазақстан Республикасы Президентінің кезектен тыс сайлауына қатысуға құқығы бар азаматтардың тізіміне енгізуі тексеру бойынша Call-орталықтың жұмысы үйымдастырылды. Әрбір түрғын өзінің сайлау участасын нақтылау бойынша кеңес алу үшін Call-орталыққа хабарласа алады және өзінің тізімге енгізілген 7-40-07 телефонын бойынша күн сайын дүйсенбіден жұмаға дейін сағат 13.00-ден 14.30-ға дейінгі түскі үзіліспен сағат 09.00-ден 18.30-ға дейін тексере алады.

Құрметті түрғындар, Саран қалалық сайлау комиссиясы Сіздерді азаматтық ұстаным көрсетуге және сайлауга қатысуға шақырады!

## УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ ГОРОДА САРАНИ И ПОСЕЛКА АКТАС!

В соответствии с Указом Президента Республики Казахстан от 21 сентября 2022 года №1019 «О назначении внеочередных выборов Президента Республики Казахстан» в населенных пунктах Карагандинской области действует сайт sailau09, на котором каждый пользователь через ИИН или номер удостоверения личности может найти номер и адрес своего избирательного участка. Также работает круглосуточная Единая диспетчерская служба «Сенім 109», обратившись в которую и продиктовав ИИН, избиратель может узнать номер и адрес своего избирательного участка.

В ГУ «Аппарат акима города Сарани» организована работа Call-центра по проверке включения жителей города Сарани и поселка Ақтас в список граждан, имеющих право участвовать во внеочередных выборах Президента Республики Казахстан. Каждый житель может обратиться в Call-центр за консультацией по уточнению своего избирательного участка и проверить свое включение в список по телефону: 7-40-07, ежедневно с понедельника по пятницу, с 09.00 по 18.30 часов, с перерывом на обед с 13.00 до 14.30 часов.

Уважаемые жители! Саранская городская избирательная комиссия призывает вас проявить гражданскую позицию и принять участие в выборах!

прав. В свою очередь, религиозные объединения не берут на себя функции и задачи государства. При этом государство создает все необходимые условия для удовлетворения гражданами своих религиозных потребностей. Светское государство предполагает, что социальные отношения, включая сферу образования, здравоохранения, институты семьи и брака, регулируются исключительно светским законодательством, а не религиозными нормами. Как видно, принцип светскости не предполагает отрицание религии как таковой, не нарушает права граждан. Наоборот, он как раз и необходим для того, чтобы никто из казахстанцев не был ущемлен в своих правах независимо от религиозной принадлежности. Каждый гражданин вправе быть мусульманином, христианином, буддистом, атеистом или агностиком. Светскость является обязательным условием для свободы выбора человека.

Клерикализм (лат. clericalis — «церковный») — политическое направление, добивающееся первенствующей роли церкви и духовенства в общественной, политической и культурной жизни общества.

Носителями клерикализма выступают духовенство и связанные с церковью лица. Клерикализм использует в своих целях не только церковный аппарат, но и различные клерикальные организации, клерикальные политические партии, а также созданные при ближайшем участии церкви профсоюзные, молодёжные, женские, культурные и прочие организации. Клерикальные партии возникли вместе с парламентаризмом, хотя клерикализм, как мировоззрение и политический идеал, несравненно древнее.

Церковь и её организации в большинстве буржуазных стран вмешиваются в

# ПОЗДРАВЛЯЕМ!

Дорогой отец, дед и прадед Степанов Дмитрий Семёнович! Сердечно поздравляем с юбилеем!



Бот это возраст - 90,  
Дожить до этих лет непросто.  
И в этот день, такой прекрасный,  
Мы желаем тебе чтоб счастье  
Не покидало никогда,  
А рядом чтоб семья была.  
Чтоб дети твои все и внуки  
Не дали думать тебе о скуче,  
Звонили чтоб и приезжали,  
Почаще чтобы навещали.  
Прожить без горя и без бед  
Еще хотя бы сотню лет!

Дочери, внуки, правнучки

## УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ ГОРОДА И ПОСЕЛКА АКТАС!

У вас есть возможность подписаться на городскую газету «Саран газеті» с 5% скидкой 12 ноября 2022 года.

Место проведения акции: г. Сарань, площадь перед стадионом «Сұнқар», палатка «Саран газеті».

Центр дошкольной подготовки "Genesis" приглашает дошкольята на индивидуальные и групповые занятия в русские и казахские группы. Мы предоставляем весь необходимый материал для обучения. Запись по телефону: 87474020972. Наш адрес: г. Сарань, мкр 1А, дом 6, магазин "Авоська" Инстаграм: @genesis\_centr.

9.11 - 20.11 «Гастроном»  
ул. Ленина, 9

МЕД ИЗ БАШКИРИИ И АЛТАЯ  
ВНИМАНИЕ, АКЦИЯ!!!

1КГ + 1КГ  
КУПИТЕ ПОДАРОК

продукция  
пчеловодства,  
алтайские травы и  
бальзамы,  
крема для суставов

@shakirovhoney тел.: +7 701 534 44 71



## АУЫЛ - БЕРЕКЕ ЖӘРМЕҢҚЕ

2022 жылғы 12 қарашада

Саран қаласы, "Сұнқар"  
стадионының алдындағы алан

## ЯРМАРКА

12 НОЯБРЯ 2022 ГОДА

город Сарань, площадь  
перед стадионом "Сұнқар"



## ПАСПОРТ НАЛОГОПЛАТЕЛЬЩИКА

### Как получить QR-код



индивидуального предпринимателя, руководителя юридического лица;

4. Статус налогоплательщика – действующий, бездействующий, приостановивший представление налоговой отчетности;

5. Дату постановки на регистрационный учет, дату снятия с регистрационного учета;

6. Регистрационный номер контрольно-кассовой машины в налоговом органе, место использования контрольно-кассовой машины;

7. Наличие или отсутствие лицензии на хранение и розничную реализацию алкогольной продукции, за исключением деятельности по хранению и розничной реализации алкогольной продукции на территории ее производства.

Для получения паспорта налогоплательщика необходимо:

1. Войти на портал КГД МФ РК, перейти в раздел «Информационные ресурсы», «Формирование QR-кода».

2. После нажатия система перенаправит пользователя на сайт формирования кодов (<https://kgd-qr.kz/>), где нужно выбрать язык обслуживания и нажать «Получить QR-код».

3. После этого нужно ввести номер телефона и нажать «Отправить код».

На основании пункта 3 статьи 75-1 Налогового кодекса Республики Казахстан паспорт налогоплательщика размещается налогоплательщиками, осуществляющими деятельность в сферах общепита и торговли, в местах непосредственного нахождения ККМ и общедоступных для информирования населения.

Сведения, содержащиеся в паспорте налогоплательщика:

1. Идентификационный номер;  
2. Наименование индивидуального предпринимателя, юридического лица;

3. Фамилия, имя, отчество (если оно указано в документе, удостоверяющем личность);  
4. Идентификационный номер;  
5. Наименование индивидуального предпринимателя, юридического лица;

6. Адрес места нахождения налогоплательщика;

7. Адрес места нахождения налогоплательщика;

8. Адрес места нахождения налогоплательщика;

9. Адрес места нахождения налогоплательщика;

10. Адрес места нахождения налогоплательщика;

11. Адрес места нахождения налогоплательщика;

12. Адрес места нахождения налогоплательщика;

13. Адрес места нахождения налогоплательщика;

14. Адрес места нахождения налогоплательщика;

15. Адрес места нахождения налогоплательщика;

16. Адрес места нахождения налогоплательщика;

17. Адрес места нахождения налогоплательщика;

18. Адрес места нахождения налогоплательщика;

19. Адрес места нахождения налогоплательщика;

20. Адрес места нахождения налогоплательщика;

21. Адрес места нахождения налогоплательщика;

22. Адрес места нахождения налогоплательщика;

23. Адрес места нахождения налогоплательщика;

24. Адрес места нахождения налогоплательщика;

25. Адрес места нахождения налогоплательщика;

26. Адрес места нахождения налогоплательщика;

27. Адрес места нахождения налогоплательщика;

28. Адрес места нахождения налогоплательщика;

29. Адрес места нахождения налогоплательщика;

30. Адрес места нахождения налогоплательщика;

31. Адрес места нахождения налогоплательщика;

32. Адрес места нахождения налогоплательщика;

33. Адрес места нахождения налогоплательщика;

34. Адрес места нахождения налогоплательщика;

35. Адрес места нахождения налогоплательщика;

36. Адрес места нахождения налогоплательщика;

37. Адрес места нахождения налогоплательщика;

38. Адрес места нахождения налогоплательщика;

39. Адрес места нахождения налогоплательщика;

40. Адрес места нахождения налогоплательщика;

41. Адрес места нахождения налогоплательщика;

42. Адрес места нахождения налогоплательщика;

43. Адрес места нахождения налогоплательщика;

44. Адрес места нахождения налогоплательщика;

45. Адрес места нахождения налогоплательщика;

46. Адрес места нахождения налогоплательщика;

47. Адрес места нахождения налогоплательщика;

48. Адрес места нахождения налогоплательщика;

49. Адрес места нахождения налогоплательщика;

50. Адрес места нахождения налогоплательщика;

51. Адрес места нахождения налогоплательщика;

52. Адрес места нахождения налогоплательщика;

53. Адрес места нахождения налогоплательщика;

54. Адрес места нахождения налогоплательщика;

55. Адрес места нахождения налогоплательщика;

56. Адрес места нахождения налогоплательщика;

57. Адрес места нахождения налогоплательщика;

58. Адрес места нахождения налогоплательщика;

59. Адрес места нахождения налогоплательщика;

60. Адрес места нахождения налогоплательщика;

61. Адрес места нахождения налогоплательщика;

62. Адрес места нахождения налогоплательщика;

63. Адрес места нахождения налогоплательщика;

64. Адрес места нахождения налогоплательщика;

65. Адрес места нахождения налогоплательщика;

66. Адрес места нахождения налогоплательщика;

67. Адрес места нахождения налогоплательщика;

68. Адрес места нахождения налогоплательщика;

69. Адрес места нахождения налогоплательщика;

70. Адрес места нахождения налогоплательщика;

71. Адрес места нахождения налогоплательщика;

72. Адрес места нахождения налогоплательщика;

73. Адрес места нахождения налогоплательщика;

74. Адрес места нахождения налогоплательщика;

75. Адрес места нахождения налогоплательщика;

76. Адрес места нахождения налогоплательщика;

77. Адрес места нахождения налогоплательщика;

78. Адрес места нахождения налогоплательщика;

79. Адрес места нахождения налогоплательщика;

80. Адрес места нахождения налогоплательщика;

81. Адрес места нахождения налогоплательщика;

82. Адрес места нахождения налогоплательщика;

83. Адрес места нахождения налогоплательщика;

84. Адрес места нахождения налогоплательщика;

85. Адрес места нахождения налогоплательщика;

86. Адрес места нахождения налогоплательщика;

87. Адрес места нахождения налогоплательщика;

88. Адрес места нахождения налогоплательщика;

89. Адрес места нахождения налогоплательщика;

90. Адрес места нахождения налогоплательщика;

91. Адрес места нахождения налогоплательщика;

92. Адрес места нахождения налогоплательщика;

93. Адрес места нахождения налогоплательщика;

94. Адрес места нахождения налогоплательщика;

95. Адрес места нахождения налогоплательщика;

96. Адрес места нахождения налогоплательщика;

97. Адрес места нахождения налогоплательщика;

98. Адрес места нахождения налогоплательщика;

99. Адрес места нахождения налогоплательщика;

100. Адрес места нахождения налогоплательщика;

101. Адрес места нахождения налогоплательщика;

102. Адрес места нахождения налогоплательщика;

103. Адрес места нахождения налогоплательщика;

104. Адрес места нахождения налогоплательщика;

105. Адрес места нахождения налогоплательщика;

106. Адрес места нахождения налогоплательщика;

107. Адрес места нахождения налогоплательщика;

108. Адрес места нахождения налогоплательщика;

109. Адрес места нахождения налогоплательщика;

110. Адрес места нахождения налогоплательщика;

111. Адрес места нахождения налогоплательщика;</p